

3. Діденко О.М. Прогнозування системних банківських криз як важливий інструмент підтримки фінансової стабільності банківської системи / О.М. Діденко // Гроші, фінанси і кредит. – 2012. – № 1. – С. 152-155.
4. Кот О.В. Прогнозування фінансового стану банку : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.08 / О.В. Кот ; ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – 2008. – 20 с.
5. Новый курс: реформи в Україні. 2010–2015. Национальная доповідь / за заг. ред. В.М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.
6. Burkart O. Leading indicators of currency crises in emerging economies / O. Burkart, V. Coudert // Documents de Travail. – 2000. – № 74. – P. 46.
7. Hagen J. Money Market Pressure and the Determinants of Banking Crises / Hagen J. von, Ho T. – Bonn : Zentrum für Europäische Integrationsforschung, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität, 2004. – С. 35.

Иршак О. С.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДИКИ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ФИНАНСОВОЙ СТАБИЛЬНОСТИ БАНКОВ

Резюме

В статье исследована сущность «банковского кризиса» и определена основная модель ее возникновения. Предложена методика исследования динамики индекса нажима на банковский сектор и обоснованы направления ее улучшения. Рассмотрена методика дискриминантного анализа для прогнозирования банковских кризисов и выделены ее особенности.

Ключевые слова: банковское прогнозирование, банковские риски, финансовая стабильность, банковский кризис, индикаторы банковских кризисов.

Irshak O. S.

Lviv National Ivan Franko University

IMPROVEMENT OF METHODS OF FORECASTING THE FINANCIAL STABILITY OF BANKS

Summary

In the article the essence of the «banking crisis» has been researched and the main model of it appearance has been defined. The methodology of researching the dynamic of the pressure on the banking sector has been proposed and ways of it improvement has been grounded. The methodology of the discriminant analysis for prognostication banking crisis has been reviewed and main features has been allocated.

Keywords: banking prognostication, banking risks, financial stability, banking crisis, indicators of banking crises.

УДК 330.1:[336.02+336.11]

Кміть В. М.

Малаховська Н. І.

Львівський національний університет імені Івана Франка

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Досліджено актуальні питання формування фінансової політики в Україні. Здійснено оцінку фінансової політики та її вплив на розвиток вітчизняного підприємництва. Визначено ключові напрями підвищення ефективності фінансової політики в аспекті розвитку підприємництва в Україні.

Ключові слова: фінансова політика, підприємництво, податки, податкове навантаження.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки одним із основних інструментів регулювання економічної діяльності підприємництва є правильно побудована фінансова політика в державі. Фінансова політика уряду має бути спрямована перш за все на зростання зайнятості, збільшення доходів населення, подолання кризових явищ в економіці, що досягається лише із розвитком підприємництва в країні.

Впродовж останніх років в Україні все більше дискутується питання доцільності підвищення ефективності фінансової політики для покращення інвестиційного клімату в країні, прискорення розвитку підприємництва та модернізації української еко-

номіки в цілому. Попри це, в Україні залишається значне податкове навантаження, яке гальмує економічне зростання, перешкоджає розвиткові інвестиційних процесів, послаблює конкурентоспроможність українських підприємств. Недосконалі бюджетна та податкові системи стають перепоною для вкладення грошових коштів суб'єктами підприємництва в економічний розвиток держави.

При визначенні напрямів підвищення ефективності фінансової політики в Україні потрібно не забувати, що таке покращення не повинно призвести до зменшення надходжень до бюджетів (як Державного, так і місцевих), до зниження рівня соціального забезпечення в країні тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню реформування фіскальної політики як основи для покращення інвестиційного клімату, розвитку підприємництва присвячено низку праць як вітчизняних економістів, так і зарубіжних. Це перш за все роботи класиків економічної думки К. Болдінга, Г. Девіса, Дж. Кейнса, А. Лаффера, Р. Макгі, Ф. Неймарка, Ф. Нітті, В. Парето, Д. Робінсона, П. Самуельсона, Дж. Штігліца та ін.

Серед українських економістів питання підвищення ефективності фіскальної політики в аспекті розвитку підприємництва в Україні досліджуються у роботах О. Амоші, В. Андрущенко, В. Базидевича, А. Бодюка, О. Василика, З. Варналія, А. Гальчинського, Б. Губського, О. Данілова, А. Данилишина, О. Десятнюк, М. Карліна, А. Крисоватого, А. Поддерьогіна, А. Соколовської, В. Суторміної, В. Федосова, Л. Шаблістої та багатьох інших.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Попри широке висвітлення у науковій літературі проблем, пов'язаних із використанням інструментів фіскальної політики для регулювання макро-економічних процесів із одночасною підтримкою розвитку підприємства, не всі аспекти цього складного і багатогранного питання з'ясовано та належним чином обґрунтовано. Саме непрозорість, складність та неадекватність податкової та бюджетної систем України і зумовлюють потребу в глибокому вивченні та оцінці вітчизняної фіскальної політики, яка б сприяла розвитку підприємництва.

Мета статті. Головною метою даного дослідження є оцінка фіскальної політики в Україні та її впливу на розвиток підприємництва в Україні та визначення напрямів підвищення ефективності фіскальної політики в аспекті розвитку вітчизняного підприємництва. Виходячи із поставленої мети, основними завданнями є: оцінити ефективність фіскальної політики в Україні за період 2012–2014 рр.; проаналізувати вплив фіскальної політики на інвестиційну діяльність та на розвиток підприємства; визначити недоліки фіскальної політики, які є бар'єром для розвитку вітчизняного підприємства; запропонувати напрями підвищення ефективності фіскальної політики.

Виклад основного матеріалу. Україна, володіючи значним внутрішнім ринком, розгалуженим промисловим і сільськогосподарським потенціалом, багатими та різноманітними природними ресурсами, а також вигідним геополітичним розташуванням, зобов'язана стати країною з високорозвинутою

економікою. Проте для цього головну роль має відіграти збалансована, ефективна фіскальна політика, за допомогою якої стимулюватиметься підприємство, знижуватиметься податкове навантаження і водночас зростатимуть надходження до бюджетів усіх рівнів та цільових фондів держави.

Фіскальна (бюджетно-податкова) політика – це політика, яка передбачає цілеспрямоване регулювання податків і державних видатків для досягнення певних макроекономічних завдань. Фіскальна політика – це заходи уряду, спрямовані на зниження безробіття чи інфляції та досягнення природного обсягу виробництва через зміну державних видатків, рівня оподаткування або через одночасне поєднання обох заходів [1, с. 407].

Основним завданням фіскальної політики, на думку зарубіжних вчених, є стабілізаційна (антициклічна) функція, відповідно до якої, виділяють два види фіскальної політики: дискреційну і недискреційну. Дискреційна фіскальна політика, в свою чергу, поділяється на стимулюючу та рестрикційну [2, с. 166].

На нашу думку, за період 2012–2014 рр. в Україні здійснювалась дискреційна фіскальна політика. У 2012 році–1-й половині 2013 року здійснювалась стимулююча фіскальна політика, яка була закладена і попередніми урядами, було знижено ставку на прибуток підприємств, зростили бюджетні витрати, зокрема і у зв'язку з проведенням Євро-2012. Проте, починаючи з II-ї половини 2013 року і особливо в 2014 році Україна перейшла на рестрикційну фіскальну політику. Основна причина – вимоги МВФ на зниження фіскальних розривів та подолання дефіцитності бюджетів. У 2015 році вона була продовжена шляхом прийняття змін до Податкового кодексу України (далі – ПКУ) [3], розробкою нового ПКУ [4] та Презентацією податкової реформи [5].

Проте перехід на рестрикційну фіскальну політику був неефективним, тому що це призвело до погіршення макроекономічних показників на кінець 2014 року, що демонструє таблиця 1.

З таблиці 1 видно, що фіскальна політика в Україні упродовж 2012–2014 рр. не виконала своєї антициклічної функції. Незважаючи на абсолютне зростання доходів Державного бюджету України (далі – Держбюджет) станом на кінець 2014 року порівняно з 2012–2013 рр. та зростання загальних видатків Державного бюджету України з 395,68 млрд грн у 2012 році до 430,22 млрд грн у 2014 році, економіка України розпочала своє падіння. Падіння реального ВВП у 2013 році

Таблиця 1

Основні економічні індикатори України у 2012–2014 роках

Показник	Роки			Абсолютний приріст		Відносний приріст, %	
	2012	2013	2014	2013–2012	2014–2013	2013–2012	2014–2013
ВВП номінальний, млрд. грн.	1404,67	1465,20	1566,73	60,53	101,53	4,31	6,93
Індекс фізичного обсягу ВВП, %	100,20	100,00	93,20	-0,20	-6,80	-	-
Доходи державного бюджету, млн грн	346,05	339,23	357,08	-6,82	17,85	-1,97	5,26
З них, податкові, млн грн	247,05	251,75	267,15	4,70	15,40	1,90	6,12
Видатки державного бюджету, млрд грн	395,68	403,46	430,22	7,78	26,76	1,97	6,63
З них на економічну діяльність, млрд грн	39,42	41,30	34,41	1,88	-6,89	4,77	16,68
Темп зростання реальної зарплатної плати, %	114,40	108,20	93,50	-6,20	-14,70	-5,42	-13,59
Рівень безробіття (за методологією МОП), %	8,10	7,70	9,70	-0,40	2,00	-4,94	25,97

Сформовано авторами на підставі джерел: [6; 7]

склало – 0,2%, а у 2014 році – 6,80%. Темп зростання реальної заробітної у 2013 році сповільнився, а у 2014 році реальна заробітна плата взагалі знизилась порівняно з 2013 роком. Рівень безробіття у 2014 році також досяг рекордного розміру за останнє десятиліття – 9,7% за методологією Міжнародної організації праці.

Така негативна кон'юнктура економічних показників супроводжувалась у 2014 році збільшенням податкових стягнень з української економіки та зменшенням капітальних витрат в економіці України. Так видатки на економічну діяльність в Держбюджеті у 2014 році склали лише 34,41 млрд грн, що на 16,68 млрд грн менше, ніж у 2013 році і загальна частка в бюджетних видатках такого виду видатків складала лише 8,00%. У 2012 році ця частка була більшою – 9,96%.

Свідченням неефективної фіскальної політики є те, що Україна так і не увійшла до топ-100 країн світу за легкістю ведення бізнесу, відповідно до рейтингу Світового банку, про що як мету державної економічної політики давно уже заявляло вище керівництво України (рис. 1).

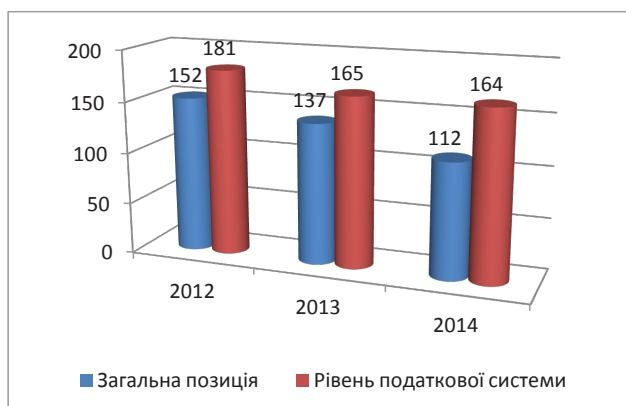

Рис. 1. Динаміка позиції України щодо рівня податкової системи в Індексі легкості ведення бізнесу Світового банку у 2012–2014 рр. [8]

Як видно з рисунка 1, Україна поступово піднімається в загальному рейтингу Світового банку. Проте найгіршим показником, який фактично гальмує просування України у цьому рейтингу, є рівень податкової системи. Так, наприклад, якщо у 2012 році Україна в загальному рейтингу була на 152 позиції, то за рівнем податкової системи тільки на 181. У 2014 році Україні уже вдалось піднятися на 112 позицію загального рейтингу легкості ведення бізнесу, проте за рівнем податкової системи – лише на 164. Це вказує на те, що одна з основних складових фіскальної політики – податкова політика України – є однією з найслабших ланок для розвитку підприємництва в Україні. Зниження фіскального навантаження, спрощення системи обліку та звітності – це проблеми, які потрібно, на нашу думку, вирішувати у першу чергу.

Проблема надмірного податкового тиску в Україні завжди була нагальною. Посилюючи податковий тиск, держава погіршує умови ведення підприємництва, якому й так нелегко через падіння платоспроможного попиту. До того ж держава виявилася не готовою зупинити падіння приватного сектора і запропонувати масштабні інвестиційні проекти, які б створили робочі місця і в такий спосіб наростили ВВП.

Усі податкові реформи, які планувалися в Україні, були спрямовані на зниження податкового тиску. Проте в реальності виходило навпаки.

Інша складова фіскальної політики – державні витрати. На нашу думку, скорочення економічних видатків з Держбюджету в умовах зниження прямого інвестування в країну і взагалі припинення фінансування з бюджету різних економічних проєктів теж відіграло значну негативну роль в зниженні реального ВВП, зростанні безробіття, дестабілізації курсу валюти в Україні у 2014 році. При закритті зовнішніх ринків фінансових ресурсів та ринків збуту продукції державна підтримка має відігравати провідну роль. Також має стимулюватися внутрішній попит, який в Україні є потенційно високим [9].

У зв'язку з неефективністю фіскальної політики в Україні в аспекті розвитку підприємництва на даний момент ми вважаємо, що фіскальна політика в Україні має виконувати стимулюючу функцію. І для цього потрібно покращувати ефективність податкової і бюджетної систем.

Для покращення здійснення стимулюючої функції за допомогою податку на прибуток (далі – ППП) потрібно, на нашу думку, здійснити такі заходи:

1) Запровадити інвестиційно-інноваційний податковий кредит з ППП для всіх суб'єктів підприємництва, що здійснюють кваліфіковане інвестування інноваційного спрямування. Податковий кредит є безпосереднім відрахуванням із суми нарахованого податку, а не з суми оподаткованого прибутку. Дана пільга застосовується у випадках інвестування підприємством коштів у основний капітал. Першою у застосуванні вищевказаної системи стимулювання була Великобританія ще на початку 40-х років минулого століття. Там надавалися податкові знижки англійським підприємствам в перший рік експлуатації устаткування та промислових споруд.

Інвестиційні знижки використовуються також і в Канаді з метою стимулювання компаній переробних галузей. У цій країні знижки складають від 10 до 50% (залежно від територіального розташування компанії). Податкове законодавство Японії дозволяє підприємствам віднімати від ППП 7% обсягу капіталовкладень в устаткування, що використовується для проведення досліджень, спрямованих на створення нових продуктів і технологій, удосконалення промислових роботів та електронної техніки. Але рекордсменом у цій справі стала Ірландія, де розмір знижки складає 100% [10].

Важливим засобом зростання інвестицій мають стати податкові інвестиційні відрахування. У багатьох розвинених країнах відрахування застосовуються щодо машин та устаткування, а іноді щодо будівель і споруд. Якщо до певних типів капіталу, зокрема до запасів, відрахування не застосовуються, то галузі, в яких інтенсивно використовуються запаси, опиняються у невідгданому становищі. Підприємство, що часто оновлює капітал, може часто вимагати інвестиційних відрахувань. Отже, відрахування стимулюють інвестиції в активи з високою нормою економічної амортизації [11].

2) Доцільно повернутися до механізму розрахунку ППП, який би ґрунтувався на фактичних показниках прибутку. Новий механізм авансових платежів на базі фінансового результату попереднього року вкрай негативно позначається на фінансовому становищі корпоративного сектора. В умовах погіршення економічної ситуації, коли прибутки підприємств падають, відбувається додаткове вилучення коштів до бюджету, що зумовлено високою базою для нарахування авансових платежів. У розвинених країнах вплив цього

податку на фінансове становище підприємств у часи економічних негараздів, навпаки, намагаються полегшити, оскільки саме в період складної кон'юнктури підприємству потрібні кошти для того, щоб адаптуватися до нових умов [12].

3) Варто, також, за досвідом зарубіжних країн спростити стягнення ППП для новостворених підприємств. У Чехії, наприклад, ППП новостворені підприємства сплачують раз на 1 рік протягом перших років свого існування. В Голландії підприємцям, що відкривають нові підприємства, надається низка пільг. Зокрема – зниження ставки прибуткового податку з фізичних осіб і корпорацій на процентні доходи від позик, що надаються початкуємим підприємствам, і можливість віднімати збитки від позик, що виділяються початкуємим підприємствам. «Правила тітоньки Агати» застосовуються не лише стосовно малих і середніх підприємств, хоча здебільшого саме вони користуються цими пільгами [13, с. 147].

4) Треба залишити пільгове оподаткування діяльності інститутів спільного інвестування. Протягом останнього року український уряд намагається з метою нарощування дохідної бази бюджету відшукати нові джерела доходів. Зокрема, в урядовців виникла думка, щодо оподаткування діяльності інститутів спільного інвестування (далі – ІСІ). Проте переведення ІСІ на загальний режим оподаткування суперечить загальноприйнятим у країнах ЄС, США та інших юрисдикціях підходам до оподаткування подібних інституцій, коли оподатковується кінцевий результат інвестицій. В іншому випадку це остаточно відштовхне як українських, так і іноземних інвесторів від довгострокових вкладень в економіку України. Таке оподаткування діяльності ІСІ, у тому числі тих, що застосовуються інвесторами для реалізації інвестиційних проектів у сфері будівництва житла, використовуються для акумуляції тимчасово вільних коштів домогосподарств та підприємств для фінансування підприємств реального сектору економіки, зробить інструменти фондового ринку неефективними для вирішення вищезазначених завдань [14].

Для підвищення ефективності фіскальної політики в аспекті розвитку підприємництва та водночас зростання надходжень до Держбюджету потрібно замінити ПДВ на податок з обороту з невисокою ставкою – на рівні 2-3%, оскільки сам ПДВ в Україні не виконує ні фіскальної, ні стимулюючої ролі. Ним користуються фактично лише для незаконного повернення коштів з Держбюджету. Введення податку з обороту в Україні дасть змогу отримувати стабільні фінансові надходження до головної казни і, водночас, не матиме значного податкового навантаження на підприємництво, оскільки фактично сплачуватиметься кінцевими споживачами.

Також важливим залишається питання вирішення проблеми щодо збільшення надходжень від єдиного соціального внеску (далі – ЄСВ). На нашу думку, для зменшення тінізації української економіки, зниження обсягів незаконного переведення коштів з безготівкової в готівкову форму, потрібно знижувати ставку ЄСВ до вартості послуг із незаконного переведення безготівкових коштів у готівкову форму. За даними Державної фіскальної служби України, вартість таких послуг складає 11-12%. Тоді, на нашу думку, ефективним заходом має стати зниження ставки ЄСВ до 15-17%. Водночас, щоб перекрити втрати від можливого зниження надходжень від ЄСВ у короткостроковому періоді, треба підвищувати ставку податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО). Це дасть

змогу також перекласти фіскальне навантаження з суб'єктів підприємництва на фізичних осіб, що водночас мало б призвести до часткової детінізації української економіки.

Щодо ПДФО, то доцільно привіняти неоподаткований мінімум до прожиткового мінімуму. Це б дозволило підвищити внутрішній попит і прибутки підприємців, тобто збільшуватиметься реальне джерело інвестицій.

Окрім змін у податковій політиці потрібно збільшувати і державні видатки на інфраструктурні проекти. Вибір таких проектів в Україні значний – це і нові дороги, і реконструкція різних інфраструктурних проектів, і відродження великих промислових об'єктів тощо. Також у Держбюджеті мають бути закладені бюджетні видатки на покриття часткової вартості кредитів для підприємництва, яке є рушієм національної економіки.

Процес стимулювання має супроводжуватися посиленням державного контролю за ефективністю використання бюджетних ресурсів (у тому числі так званих прихованих бюджетних видатків) на підтримку підприємництва. Зокрема, необхідно закріпити обов'язок публічного звітування уряду (у т.ч. і перед Верховною Радою України) щодо обсягів наданих податкових пільг і стимулів, оцінки економічної та соціальної ефективності використання цих коштів, пропозицій щодо вдосконалення механізмів адміністрування таких податкових інструментів. У цьому питанні доцільно застосувати досвід Канади, де фінансовий департамент країни (аналог Міністерства фінансів) зобов'язаний регулярно публікувати два види аналітичних звітів відносно застосування податкових стимулів і пільг [12].

Висновки і пропозиції. Отже, можемо констатувати, що нині в Україні проводиться неефективна фіскальна політика. Наслідком такої ситуації є погіршення основних макроекономічних показників – це і зниження реального ВВП на 6,8% у 2014 році, і зростання безробіття, і зниження реальної заробітної плати в країні тощо. Податкова система України є однією із найскладніших у світі, що підтверджують рейтинги Світового банку. Також податкова політика зовсім не стимулює розвиток підприємництва в державі.

Для підвищення ефективності фіскальної політики в Україні в аспекті розвитку підприємництва необхідно спрощувати податкові правила ведення бізнесу, знижувати податкове навантаження на підприємництво, реалізовувати стимулюючу функцію податків та удосконалювати податкове законодавство. Це має здійснюватися, зокрема, через розширення низки податкових пільг з ППП, заміною ПДВ на податок з обороту, зниженням ЄСВ тощо.

Окрім змін у податковій політиці доцільно удосконалювати і бюджетну політику та домагатися їх ефективної взаємодії.

Щодо діяльності податкових органів в Україні, то треба наголосити, що навколо цього питання також доволі багато невирішених питань, які створюють низку правових колізій та суперечностей. Вважаємо за доцільне переформатувати податкову службу з фіскального органу на сервісну службу по обслуговуванню платників податків. Задля цього треба відкривати сервісні центри, де б підприємці змогли отримувати високоякісні послуги без зайвої бюрократії та черг.

Першочерговим завданням для України в нинішніх умовах є координація принципів бюджетної та податкової політик, а на цій основі: скорочення непродуктивних витрат бюджету на

державні дотації окремим галузям; зміцнення дохідної бази бюджету за рахунок удосконалення бюджетної і податкової систем; перехід до оподаткування власності (нерухомості, предметів розкоші тощо), таким чином буде оподатковуватися і тіньова економіка; зміцнити контроль за повнотою і своєчасністю сплати податків; оптимізувати систему дієвого державного фінансового аудиту за

ефективним і цільовим використанням бюджетних коштів; посилити моніторинг за станом державного боргу тощо. Головним пріоритетом при формуванні фіскальної політики мають стати удосконалення податкового законодавства, зниження податкового тиску, спрощення системи справляння та адміністрування податків, а також створення стимулів для активного розвитку підприємництва.

Список літератури:

1. Панчишин С.М. Макроекономіка : [навч. посібник] / С.М. Панчишин. – К. : Либідь, 2001. – 616 с.
2. Зимовець В.В. Державна фінансова політика економічного розвитку : монографія / В.В. Зимовець. – К. : Ін-т економіки і прогнозування НАН України – 2010. – 356 с.
3. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Презентація проекту Податкового кодексу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua/file/link/273702/file/PodKod.pdf.
5. Презентація «Податкова реформа – не лише про ставки податків...» // Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=424368&cat_id=406607.
6. Звіт про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік // Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=414127&cat_id=413628.
7. Макроекономічні показники: статистика // Офіційна Інтернет-сторінка Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=57896.
8. Сірман В. Оцінка інвестиційного клімату України та шляхи його покращення: [Електронний ресурс] / В. Сірман // Науковий блог НУ «Острозька Академія». – 2015. – Режим доступу : <http://naub.oa.edu.ua/2015/ocinka-investitsiynogo-klimatu-ukrai/>.
9. Соколовська А. До стратегії реформування податкової системи України [Електронний ресурс] / А. Соколовська // Дзеркало тижня. – 2006. – № 13(592). – С. 4-5. – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/ECONOMICS/do_strategiyi_reformuvannya_podatkovoyi_sistemi_ukrayini.html.
10. Громов О.В. Світовий досвід податкового регулювання в інноваційній сфері та проблеми оподаткування операцій з об'єктами промислової власності в Україні / О.В. Громов // Наука та інновації. – 2009. – Т. 5. № 4. – С. 31-36.
11. Литвиненко Є.О. Податкове стимулювання інвестиційної діяльності промислових підприємств / Є. О. Литвиненко // Фінанси України. – 2004. – № 11. – С. 33-39.
12. Молдован О. Порядок денний для нового уряду: п'ять фіскальних кроків для поліпшення бізнес-клімату [Електронний ресурс] / О. Молдован // Дзеркало тижня. – 2014. – № 11. – Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/macrolevel/povestkadnya-dlya-novogo-pravitelstva-pyat-fiskalnyh-shagov-dlya-uluchsheniya-biznes-klimata.html>.
13. Литвиненко Я.В. Податкові системи зарубіжних країн : [навч. посібник] / Я.В. Литвиненко, І.Д. Якушик. – К. : МАУП, 2004. – 208 с.
14. УАІБ: у боротьбі за інвестиційні ресурси Україні необхідно зберегти чинний режим оподаткування довгострокових інвестицій, здійснюваних через ІСІ // Офіційна Інтернет-сторінка Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/aktual_kua/202217.html.
15. Мельник П.В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці : монографія / П.В. Мельник. – Ірпін, Академія державної податкової служби України, 2001. – 362 с.
16. Чуркіна І.Є. Вплив системи оподаткування доходів фізичних осіб на формування інвестиційних ресурсів держави [Електронний ресурс] / І.Є. Чуркіна // Наукові праці НДФІ. – 2009. – Вип. 1. – С. 27-33. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npndfi_2009_1_5.pdf.

Кмить В. М.

Малаховская Н. И.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФИСКАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ УКРАИНЫ В АСПЕКТЕ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Резюме

Исследованы актуальные вопросы формирования фискальной политики в Украине. Осуществлены оценка фискальной политики и ее влияние на развитие отечественного предпринимательства. Определены ключевые направления повышения эффективности фискальной политики в аспекте развития предпринимательства в Украине.

Ключевые слова: фискальная политика, предпринимательство, налоги, налоговая нагрузка.

Kmit V. M.

Malakhovska N. I.

Lviv National University named after Ivan Franko

MEANS OF EFFICIENCY IMPROVEMENT OF FISCAL POLICY OF UKRAINE IN ASPECTS OF ENTERPRISE DEVELOPMENT

Summary

The current issues about the formation of fiscal policy in Ukraine are investigated. Also, the estimation of fiscal policy and its impact on the development of domestic entrepreneurship is made. The key areas of the efficiency improvement of fiscal policy in terms of enterprise development in Ukraine are defined.

Keywords: fiscal policy, enterprise, taxes, tax burden.